

Szakmai beszámoló

Laborc György helytörténeti vonatkozású gyűjteményének megvásárlása

Pályázati azonosító: 204110/00789

Szakmai vonatkozás, tapasztalat

A tatai Kuny Domokos Múzeum a „Múzeumi műtárgyak szerzeményezése” Nemzeti Kulturális Alap megítélt pályázati támogatásának segítségével Laborc György Péter magángyűjtő kiemelkedő helytörténeti jelentőségű gyűjteményének számottevő részét vásárolhatta meg. Az elmúlt években a magángyűjteménynek már több kiemelkedő darabja került múzeumunk gyűjteményébe, folyamatosan bővítve ezzel a gyűjteményi stratégiában meghatározott gyűjtési elvek mentén a Kuny Domokos Múzeum történeti gyűjteményét. Néhány évvel ezelőtt, utoljára a gyűjtemény részét képező mintegy 2000 képes levelezőlap került a múzeum tulajdonába. A magángyűjtemény jelentős, két világháború közötti gazdag tárgyi anyaggal bír. Ezen tárgyak egy részének megvásárlásával születhetett meg 2018-ban a Tata és Tóváros testvértelepülések egyesítésének 80. évfordulójára rendezett időszaki emlékkiállítás is. Az említett tárlat kiállítási tárgyainak közel 30%-át alkotta a Laborc-gyűjteményből megvásárolt és a gyűjtő által a kiállítás idejére kölcsönadott darabok, mindezzel nagymértékben bővítve a két világháború közötti időszak helytörténeti vonatkozású emlékeit. Helytörténeti kiállításaink tárgylistájának összeállításakor szinte elképzelhetetlen, hogy ne használjunk fel már a gyűjteményünkbe került vagy kölcsönzés útján még a gyűjtő tulajdonában lévő tárgyakat. Értékességét talán ezen megállapítás igazolja leghűbben.

A Laborc-gyűjtemény megvásárlása mellett a múzeum 2018-ban döntött, azóta részét képezte az éves tárggyarapítási terveknek, de megvásárlására korábban, éveken keresztül nem tudott sor kerülni. A több éve húzódó folyamatban azonban ki kell emelnünk a magángyűjtő személyét, aki a várakozások és megkeresések ellenére jelentős gyűjteményét nem értékesítette magángyűjtők és egyéb hasonló tárgy- és gyűjtőkörrel rendelkező múzeumok számára.

Megvalósítás eredményessége

Jelen NKA „Múzeumi műtárgyak szerzeményezése” pályázat keretében és segítségével a gyűjtemény gazdag, Komárom-Esztergom megyei és Tata városi vonatkozású emlékérméi, plakettek és felvarrók kerültek a múzeum tulajdonába, összesen 82 db. Emellett a most megvásárolt tárgyak másik részét a Tarnay-Mihály család hagyatékának kisebb, de annál jelentősebb része képezi, 26 db tárggyal. Az NKA pályázat keretéből megvásárolt

gyűjtemény a Kuny Domokos Múzeum gyarapodási naplójában 474/2020 tételszám alatt került rögzítésre.

A pályázatban önerőből megvalósításra szánt gyűjteményi rész is sikeresen megvásárlásra került, ezt az intézmény gyarapodási naplójának 473 és 472/2020 tételszáma rögzíti.

A Kuny Domokos Múzeum célja, hogy történeti fotótárának és tárgygyűjteményének minden darabját – a digitális nyilvántartási rendszer kiépítési- és üzemeltetési koncepciójával egységben – online elérhetővé tegye a helytörténet iránt érdeklődők és a kutatók számára is. Online gyűjteményeink ezt megelőzően több részletben láttak napvilágot, s nemcsak a történeti gyűjtemény gazdag anyagát érintik. A történeti gyűjtemény fényképei és dokumentumai a gyűjteménybe történő felvételt követően minden esetben rövid időn belül digitalizálásra kerülnek. Ez már megtörtént a jelen pályázat keretében megvásárolt gyűjteményi darabok esetében is. A gyűjteményi anyag feldolgozásán túl párhuzamosan zajlik annak az online nyilvántartás feladatát is ellátó webfelületnek a fejlesztése, ahol immár nemcsak részgyűjtemények, hanem a teljes történeti gyűjteményi anyag online elérhetővé válásán dolgozunk.

Megvásárolt műtárgyak bemutatása

A pályázat keretében megvásárolt gyűjteményi anyag jelentős részét helytörténeti kötődésű emlékérmek, kitűzők, numizmatikai anyag, különböző díjak és textilből, bőrből készült felvarrók teszik ki. Vonatkozásukban nem csak városi, hanem megyei jelentőségű egykori eseményekhez kötődnek, megvásárlásuk mellett a Kuny Domokos Múzeum, mint megyei hatókörű városi múzeum döntött korábban. Készítésüknek évköre mintegy 100 évet ölel át, az 1897. évi tatai hadgyakorlattól a 2000-es évekig, Tata városának kitüntetéseiben részesített kiemelkedő közéleti személyek egyedi példányaival. Az említett anyag kiemelkedő darabjai a helyi identitást erősítő és megteremtő egyesületekhez kötődnek, egy másik részük sportesemények elismerő díjai, de szép számmal vannak köztük a város vagy annak intézményeinek egyes évfordulóira kiadott emlékérmek. Külön kiemelendő az 1897. évi tatai nagy hadgyakorlat alkalmával kiadott emlékérem, mely Ferenc József császár és király és II. Vilmos német császár tatai látogatását örökíti meg. A gyűjteményi darabok jelentős részén a város arculatát és identitását tükröző jelképek, városcímer, épületek, stb. elevenednek meg. Az előzetes restaurátori vizsgálat a tárgyak esetében fertőzést, sürgős beavatkozást nem állapított meg, emiatt jelentős részük tisztítást követően bármikor kiállításban is elhelyezhető. A fém alapanyagú emlékérmek jó állapotúak, korróziómentesek, több esetben az eredeti védőtok is megmaradt. A kitűzők fém, kerámia, bőr, textil és műanyag alapanyagúak, kivétel nélkül jó állapotban vannak. A gyűjtemény darabjai pormentesen tárolt, egyenként csomagolt darabok, vélhetően ennek köszönhető, hogy jó állapotban maradtak fenn. A megvásárolt műtárgyak a vásárlással gyarapodási számot kaptak,

nyilvántartásba vételük a Kuny Domokos Múzeum Történeti gyűjteményébe a 2021. évben megtörtént.

Tárgylista:

- Ltsz.: 2021.1.1. Textil felvarró, fekete denevér, „Tata” felirattal.
- 2021.1.2. Tata 311. Ipari szakmunkásképző intézet felvarrója.
- 2021.1.3. Tata 20 éve város emlékplakett.
- 2021.1.4. Tata-Tóváros K.A.C. csillagtúra 1935. emlékplakett.
- 2021.1.5. Tata '68 aranyponty ünnepe emléktábla.
- 2021.1.6. Komárom-megye turistája felvarró.
- 2021.1.7. Tata Tó-futás felvarró.
- 2021.1.8. Tata Tó-futás (színes) felvarró.
- 2021.1.9. Tata-Tóváros idegenforgalmi szövetség, I. Nemzetközi művészi fénykép kiállítás 1938. emlékérem.
- 2021.1.10. 1938-2008 Tata-Tóváros egyesítése 1938. emlékérem tartóban.
- 2021.1.11. III. Tata 1964. okt. 25. emlékérem vívóbajnokságra.
- 2021.1.12. Evezős bajnokság 1978. úttörő verseny emlékérmé.
- 2021.1.13. I. Ferenc József 1897. királyi hadgyakorlat emlékérmé.
- 2021.1.14. I. Ferenc József 1897. királyi hadgyakorlat emlékérmé, bronz.
- 2021.1.15. Szocialista haza szolgálatában 1961-1976. emlékérmé, Tata.
- 2021.1.16. Kutya kiállítás Tata, emlékérmé. 5 db.
- 2021.1.17. Tata városért kitüntetés. 4 db.
- 2021.1.18. Tata (Keresztelő Szent János szobra) Tata város különdíja sportolók számára 2009., tartóban.
- 2021.1.19. Kéményseprő V. emlékérmé, Tata.
- 2021.1.20. Tata-Totis emlékérmé.
- 2021.1.21. Kegyesrendi gimnázium emlékérmé.

- 2021.1.22. Társadalmi munkáért emlékérem.
- 2021.1.23. „Mh. 11. Hunyadi Mátyás harckocsizászlóalj Tata” „Mathias Corvinus Rex Hungariae 1458-1490” emlékérem.
- 2021.1.24. V. országos ifjú gárda szemle Komárom megye 1974. emlékérem.
- 2021.1.25. XIV. nyári olimpia Tata '78. emlékérem.
- 2021.1.26. Lovasverseny 2014. Tata, emlékérem. 2 db.
- 2021.1.27. 110 éves a Vaszary János Általános Iskola. emlékérem.
- 2021.1.28. 110 éves a Vaszary János Általános Iskola. emlékérem, bronz.
- 2021.1.29. Bláthy Szakiskola fennállására emlékérem, 2015. tartóban.
- 2021.1.30. Tata-Berlin nemzetközi fogatverseny 1899. X. 16. kitűző.
- 2021.1.31. Mező Imre Tata úttörővezető-képző tábor 1978. kitűző.
- 2021.1.32. Kitűző Tata címerével.
- 2021.1.33. Európa díj 2013 Tata. Kitűző. 5 db.
- 2021.1.24. Magyar Néphadsereg dalos találkozója Tatán. kitűző.
- 2021.1.25. Eötvös József Általános Gimnázium kitűző.
- 2021.1.26. Tatai vár. kitűző. 5 db.
- 2021.1.27. BTSZ tábor Tata 1962. Kitűző.
- 2021.1.28. É.M.KOMÉP. V. törzsgárda jelvény. 10. évforduló.
- 2021.1.29. KOMÉP. V törzsgárda jelvény. 20 évforduló.
- 2021.1.30. É.M.KOMÉP. V. törzsgárda jelvény. 40 évforduló.
- 2021.1.31. Társadalmi munkáért kitüntetés.
- 2021.1.32. Társadalmi munkáért Tata. Kitüntetés.
- 2021.1.33. KOMÉP törzsgárda jelvény. 25 év.
- 2021.1.34. KOMÉP törzsgárda jelvény. 30 év.
- 2021.1.35. Tanép Tata kitűző.
- 2021.1.36. FISA női EB Tata '70 kitűző.

- 2021.1.37. Tóvárosi Községi Polgári Leányiskola jelvénye.
- 2021.1.38. Tata jelvény a haranglábbal.
- 2021.1.39. Tóvárosi polgári kör jelvénye.
- 2021.1.40. Tóvárosi Front. kitűző.
- 2021.1.41. Tata (címer) jelvény.
- 2021.1.42. Tata 1969. kitűző.
- 2021.1.43. KOMÉP kitűző.
- 2021.1.44. Szakszervezeti nap Tata 1958. kitűző.
- 2021.1.45. Oroszlány Komárom Tata General Kereskedelmi vállalat Tatabánya kitűzője.
- 2021.1.46. Tatabányai bányász együttes jelvénye.
- 2021.1.47. Szlovák nemzetiségi együttes Puskin Művelődési Ház Tatabánya 1958–1978. kitűző.
- 2021.1.48. RIMOB 1974. Oroszlány, jelvény.
- 2021.1.49. Oroszlány tíz éve város 1954-1964. kitűző.
- 2021.1.50. Irinyi János Gimnázium Nyergesújfalu. kitűző.
- 2021.1.51. OEE Vértes '72. kitűző.
- 2021.1.52. Ki mit gyűjt? Dorog, kitűző.
- 2021.1.53. Állami Gazdaság Tarján, kitűző.
- 2021.1.54. 1961–1965 Tatabányáért kitűző.
- 2021.1.55. Esztergom városa. Kitűző.

Nagy jelentőséggel bír a NKA pályázat keretében megvásárolt Mihály család hagyatéka, melyben fényképfelvételek, személyes iratok, keresztlevelek találhatóak. A nagypolgári Mihály család tagjai Tata városának életében jelentős közéleti szerepet töltek be a 20. század első felében. Mihály Béla a helyi takarékpénztár alapító igazgatója volt, fia, Géza a két háború közötti időszakban töltötte be a Tatai járás főszolgabírójának tisztjét. Mihály Géza nővére Tarnay Béla, magyar királyi honvéd vezérőrnagy felesége volt. Halálukat követően gazdag hagyatékuk több része szakadt, az 1980-as években a Kuny Domokos

Múzeumba is több száz családi fényképfelvétel került. Ezen hagyatéki részlet felvásárlásával gyűjteményünkben hosszú évtizedeket követően egyesülhetett a fennmaradt Tarnay-Mihály hagyatékkal. A gyűjtemény fotóanyaga a természetes öregedéskövetően enyhén fakult, a gépelt- és kézzel írott, bélyegzővel is ellátott dokumentumok jó állapotúak, az összehajtogatások folytán az éléknél kisebb szakadások tapasztalhatóak. A kézi írás ceruza, tintaceruza és golyóstoll használatával készült, levézés nyomai nem láthatók.

Tárgylista:

- 2021.2.1. Igazolás (vitéz) Tarnay Béla nyugdíjjogosultságáról.
- 2021.2.2. Igazolás Tarnay Béla munkaügyi alkalmazásáról.
- 2021.2.3. Jegyzék a munkakörben letöltött munkaórák számáról Tarnay Béla részére. (2 db)
- 2021.2.4. Mihály család leszármazási táblája
- 2021.2.5. Tarnay Béla nyugdíjigénylő kérelme.
- 2021.2.6. Mihály Géza névjegykártyája. (2 db)
- 2021.2.7. Mihály Sarolta születési anyakönyvi kivonata. (2 db)
- 2021.2.8. Mihály Béla és Hannel Ida házassági anyakönyvi kivonata.
- 2021.2.9. Hannel Ida születési anyakönyvi kivonata.
- 2021.2.10. Mihály Béla születési anyakönyvi kivonata.
- 2021.2.11. Schnabel Paulina születési anyakönyvi kivonata.
- 2021.2.12. Wirtl Mária születési anyakönyvi kivonata.
- 2021.2.13. Micheller János és Schnabel Paulina házassági anyakönyvi kivonata.
- 2021.2.14. Hannel Gyula és Wirtl Mária házassági anyakönyvi kivonata.
- 2021.2.15. Micheller János születési anyakönyvi kivonata.
- 2021.2.16. Hannel Gyula születési anyakönyvi kivonata.
- 2021.2.17. Férfi és nőt ábrázoló portrékép, fénykép.
- 2021.2.18. Mihály családot ábrázoló csoportkép.
- 2021.2.19. Esküvői csoportkép a Mihály családból.

2021.2.20. Esküvői csoportkép a Mihály családból.

2021.2.21. Mihály Géza és ifj. Mihály Béla egyenruhában, a Ferenc József nevelőintézet növendékeiként.

2021.2.22. id. Mihály Béla fényképe

2021.2.23. Mihály Béla katona egyenruhában

Tata, 2021.01.25.

Stegmayer Máté

segédmuzeológus